

VATTENRÅDET – Vänerns sydöstra tillflöden

Protokoll fört vid rådsstämma den 27 maj 2016 i Prubbasalen, Biblioteket, Skara kommun.
23 deltagare.

1. Ordföranden i vattenrådet Dan Gabrielsson, Falköpings kommun öppnar rådsstämman och hälsar alla hjärtligt välkomna till 2016 års stämma. Deltagarna presenterar sig.
2. Rådsstämman finner att stämman blivit behörigen utlyst.
3. Dan Gabrielsson, Falköpings kommun väljs till ordförande för rådsstämman. Lennart Sundh väljs till sekreterare.
4. Anders Månsson, Götene kommun och Bengt Viktorsson, Essunga kommun utses till rösträknare och att jämte ordföranden justera rådsstämmans protokoll.
5. En förteckning över närvarande röstberättigade medlemmar upprättas.
6. Rådsstämman godkänner dagordningen. Lennart Sundh går igenom verksamhetsberättelsen. Poul Rask läser upp den underskrivna revisionsberättelsen som därefter läggs till handlingarna.
7. Monica Gregner redogör för det ekonomiska resultatet för 2015. Större utgifter under året utgörs av kostnader för Sundh Miljö som lagt särskilt mycket tid på samrådet med Vattenmyndigheten och länsstyrelsen, träffar i kommunerna och upprättandet av remissvar. Resultatet för 2015 är trots detta ca 54 000:- bättre än vad som budgeterats. Överlag är ekonomin god.

Dan pekar på att det finns möjligheter att öka på kurser och konferenser. Det gäller inte bara arbetsutskottet utan även styrelsen. Kent Larsson berättar om en ny paraplyorganisation benämnd Vänersamverkan. Tanken är att kunna använda den organisationen för diskussion och hantering av aktuella frågor inom vattenområdet. Regelbundna träffar är också en del av den planerade verksamheten. Vänersamverkan har en verksamhetsledare anställd i Karlstad. Vattenrådet har ännu inte fått någon officiell inbjudan till medverkan eller träffar men det förväntas komma framöver.

Anders Månsson frågar om de 1000:- i ränta som finns med i budgeten. Ingen ränta gäller för det mesta idag så posten bör tas bort. Vattenrådet har tidigare undersökt möjligheter till ränta. Frågan om bättre placering av medel tas ändå med till styrelsen och arbetsutskottet för vidare utredning igen.

Rådsstämman beslutar att godkänna och fastställa resultat- och balansräkningen för 2015. Årets resultat 10 988,20 balanseras i ny räkning.

8. Rådsstämman beslutar att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2015.

9. Valberedningens förslag till arvoden går igenom. Förslaget innebär oförändrade arvoden. Gällande förslag är att vid styrelsemöte sänder resp. ledamot reseräkning till sin kommun/organisation som därvid reglerar enligt ordinarie rutin. Vid sammanträde med arbetsutskottet regleras ersättning enligt nedan. Dessa arvoden gäller också valberedningen, revisorer och av styrelsen eller au, på protokoll utsedda, som åker på uppdrag av Vattenrådet. Respektive ledamot erhåller inläsnings-/sammanträdesarvode med 500:-/sammanträde eller uppdrag. För förlorad arbetsinkomst är ersättningen per mötestimma inkl. restid 175:- + 16%. Ledamot som kan styrka högre timbelopp erhåller detta belopp. Reseersättningen är 29:-/mil varav 18,50:- är skattefri.

Den procentuellt fördelade arvodet till arbetsutskottet beslutat på rådsstämman 2012 kvarstår.

Rådsstämman beslutar fastställa föreslagna arvoden.

10. Till ordinarie ledamöter i styrelsen för en tid av två år väljs:

För kommunerna

Götene	Anders Månsson	omval
Herrljunga	Jarl Barkenfeldt	omval
Lidköping	Poul Rask	omval
Ulricehamn	Johan Lantz	omval
Vara	Peter Persson	omval

För industrierna

ARLA	Kent Johansson	omval
------	----------------	-------

Till suppleanter i styrelsen för en tid av två år väljs:

För kommunerna

Götene	Arnold Cedving	omval
Herrljunga	Jan Olof Brorsson	omval
Lidköping	Kenneth Holgersson	omval
Ulricehamn	Per Gustavsson	omval
Vara	Johannes Lundén	omval

För industrierna

SCAN	Tobias Jansson	fyllnadsval
------	----------------	-------------

Kvarstående ordinarie ledamöter till 2017

För kommunerna

Essunga	Bengt Viktorsson
Falköping	Dan Gabrielsson
Grästorp	Tobias Leverin
Skara	Sofia Wiberg

LRF	Erik Hallerfors
-----	-----------------

Kvarstående ordinarie suppleanter till 2017

För kommunerna

Essunga	Morgan Almroth
---------	----------------

Falköping Christina Jorméus
Grästorp Kent Hansson
Skara Lars Berg

LRF Stefan Aldén

För industrierna

Vattenkrafts-
gruppen Johan Hillström

Adjungerade till styrelsen är

Agneta Christensen Länsstyrelsen
Lennart Sundh Sekreterare
Monica Gregner Kassaförvaltare

11. Till ordinarie ordförande för verksamhetsåret 2016/2017 väljs Dan Gabrielsson, Falköpings kommun. Till vice ordförande för verksamhetsåret 2016/2017 väljs Erik Hallerfors, LRF.
12. Till revisorer för verksamhetsåret 2016/2017 väljs Per-Olof Thörn, Vara och Patrik Ragnar, Skara. Till revisorssuppleanter väljs Jan-Olof Ödlund, Grästorp och Helena Ljunggren, Lidköping.
13. Till ledamöter i valkommittén för verksamhetsåret 2016/2017 väljs;

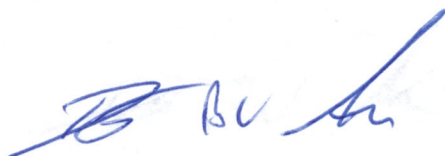
Bengt Viktorsson, Essunga, sammankallande nyval
Lennart Pettersson, LRF nyval
Arnold Cedving, Götene nyval

14. Lennart redogör för ett förslag till Verksamhetsplan 2017. Förutom genomförande av recipientkontrollverksamheten ingår även aktiviteter som rekrytering av medlemmar, anordnade av Vattendag, medverkan på Vattenrådets Dag m.m. Specialprojekt som planeras kan t.ex. vara inventering av stormusslor, tematiska provtagningar av "kandidatvattendrag" m.m. 2017 är första året med det reviderade recipientkontrollprogrammet.

Sofia pekar på att det står att en tryckt årsrapport ska levereras av konsulterna. I förslaget till budget har detta tagits bort till förmån för leverans av endast en digital rapport. Skälet är att kostnaderna då minskar för Vattenrådet. Lennart ändrar så detta blir rätt i verksamhetsplanen.

Ulf Ericsson, Miljösamverkan Östra Skaraborg tycker att innehållet i verksamhetsplanen är av stort intresse för dem. Miljösamverkan Östra Skaraborg jobbar mot två vattendistrikt, Västerhavets och Södra Östersjöns. Deras egen verksamhetsplan handlar till stora delar om vatten.

Carl-Johan Lidén undrar över överensstämmelsen mellan stadgarna och verksamheten, inte minst när det gäller att lämna förslag till åtgärder. Lennart berättar att Medins meddelar analysresultat i kortfattad form vid varje mailutskick av analysresultat. Här

finns en introduktion där ev. onormala avvikelser noteras. Vattenrådet framhåller vikten av aktiva åtgärder, främst i samband med remisser men vi skulle kanske kunna öka den egna aktiviteten inom det här området. Vattenrådet kan medverka i vattenvårdsprojekt med kommuner och andra som samarbetspartners. Dock är kommunerna den instans som slutligen kan genomföra åtgärder. Dan menar att ett större tryck i dessa frågor är önskvärt. Frågan är hur vi gör detta och överhuvudtaget gör Vattenrådet mera känt.

Poul Rask menar att Vattenrådet bör ta på sig rollen som inspirationskälla för andra vad gäller genomförande av åtgärder och öka intresset för vattenfrågorna.

Rådsstämman beslutar fastställa Verksamhetsplanen för 2017.

15. Lennart redogör för förslaget till budget för 2016-2021. Arbetet har varit omfattande beroende på att ny upphandling av recipientkontrollprogrammet genomförts och att även upphandling och planering av specialprojektet *Miljögifter och Fiske i lugnflytande vatten* genomförts. Båda dessa upphandlingar innebär ökade kostnader, miljögifter och fiske kostar t.ex. 50 0000:- per provpunkt.

De ökade kostnaderna och det faktum att Vattenrådet enligt tradition inte höjer medlemsavgiften årligen, innebär att vi nu måste höja avgifterna med 12 % för att kunna jobba vidare med samma ambitioner som tidigare. Dessutom föreslås en årlig avgiftshöjning med 2 %, för att i framtiden slippa de större höjningarna.

På grund av ett fel i en formel som upptäckts nyss har smärre justeringar av den budget som mailats ut fått göras. Förändringen är positiv så tillvida att det senaste budgetförslaget visar på bättre resultat än tidigare utskickade. Gällande förslag är anpassad så att det egna kapitalet beräknas ligga på drygt 200 000:- vid 2021 års utgång.

16. Rådsstämman beslutar fastställa förslaget till budget för 2017 innebärande en avgiftshöjning på 12 % och med en planerad årlig höjning med 2 % för 2018-2021. De från 2015 nya medlemmarna som saknar rösträtt omfattas inte av höjningen. Den totala utdebiteringen blir för 2017, 736 138:- fördelat på kommuner och större företag och organisationer.

17. Inga motioner har inkommit.

18. Nytt recipientkontrollprogram.

Punkten har redovisats under budgetdiskussionen. Rådsstämman beslutar anta Pelagia AB, (EUROFINS AB), för genomförande av punkt 1 i recipientkontrollprogrammet, Vattenkvalitetsundersökningar. Till uppdraget hör även växtplanktonundersökningar och att svara för levererans av analysresultat direkt till datavärden SLU och till Länsstyrelsen för kännedom.

Medins Havs- och Vattenkonsulter antas som leverantörer för punkterna 2-8 (9) i recipientkontrollprogrammet.

19. På förslag från Erik Hallerfors och styrelsen har Lennart upprättat en skrivelse till Vattenmyndigheten i Västerhavets vattendistrikt angående den som vi menar skeva fördelningen av ekonomiskt bidrag till Vattenråden. Delar av förslaget läses upp.

Rådsstämman beslutar ställa sig bakom skrivelsen som skickas in till Vattenmyndigheten.

20. Övriga ärenden.

Inga övriga ärenden.

Förhandlingarna avslutas.

*** Recipientkontrollverksamheten 2015**

Ingrid Hårding från Medins Biologi AB börjar med att berätta att årets redovisning utgör det fjärde året med gällande kontrollprogram. Programmet har omfattat:

- Vattenkemi vid 21 lokaler i vattendrag
- Vattenkemi i fyra sjöar 2 ggr per år.
- Metaller i vattenmossa på en punkt.
- Bottenfauna i 8 vattendrag och två stationer i Sjöråsviken.

Alla fem avrinningsområdena ingick i 2015 års undersökningar. Rika marker och mycket jordbruk innebär generellt höga halter av näringsämnen. Utöver detta välkända faktum så blir det allt viktigare för Vattenråden att hålla koll på växter, djurliv m.m.

Vattenföringen för 2015 som är avgörande för transporterna av kväve och fosfor ut i Väneren går igenom. Vattenföringen, som räknas ut på ett medel av uppgifter från 8 punkter som tas 12 ggr per år, var något lägre än 2014 men på det hela ganska normal sett över flera år.

God status med avseende på totalfosforhalt hade uppströmspunkterna Pösan (613), Hornborgaån (630), Lidan (5402), Nossan (730) och Ämten (4000). Vid de flesta provpunkterna uppnåddes dock inte god status. Vid merparten av provpunkterna var halterna under 2015 höga till mycket höga. Signifikant ökning noterades vid provpunkten i Sjöråsån 2003-2015.

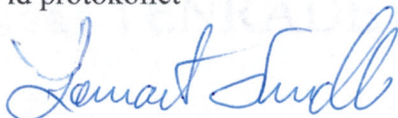
Vid flertalet av stationerna var kvävehalterna mycket höga. Måttligt höga halter noterades i Ämten, Sämsjön och Vristulven. Mellan år 2003-2015 har de flödesviktade årsmedelhalterna av totalkväve minskat vid fyra provpunkter i Lidans vattensystem och två provpunkt i Nossans vattensystem.

Generellt i övrigt i vattendragen gäller måttligt till starkt färgat vatten, betydligt till starkt grumligt vatten och en mycket god buffertkapacitet.

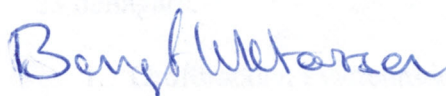
Beträffande syreförhållandena så framkom följande resultat för sjöarna:

- Ämten – syrefritt eller nästan syrefritt från ca 7 meter.
- Sämsjön – syrefattigt
- Sjöråsviken och Vristulven – syrerikt

Vid protokollet

Lennart Sundh, sekreterare

Bengt Viktorsson

Ordförande

Dan Gabrielsson

Anders Månsson

Vattendragen har måttligt syrerikt till syrerikt vatten på de flesta punkter. Svagt syretillstånd har 565 Afsån och 325 Göteneån.

Göteneån har studerats särskilt i två år. Den tillfälliga punkten 3252 visar på anmärkningsvärda höga halter av ammoniumkväve som är ett mycket syretärande ämne. Syrehalten sjunker också dramatiskt när ammoniumhalten är hög. 20 oktober undersöktes bottenfauna på punkten 325. Här fanns bara 15 arter att jämföra med medelantalet 35 arter. Alla index visar på att bottenfaunan inte mår bra här.

Området i övrigt har dock en ganska god status m.a.p. bottenfauna trots höga näringsämneshalter. God status har 4 punkter, Hög status gäller för Hornborgaån och vid Herrljunga.

*** Makrofyter i sjöar – 2015 års specialprojekt.**

Tina Kyrkander från Örnberg & Kyrkander Biologi och Miljö berättar om 2015 års inventering av makrofyter i sjöar. Tre sjöar och en bred del av Lidan undersöktes. Undersökning av makrofyter, ("större växter i vattenvegetation"), är en form av långtidsprovtagning eftersom växterna avspeglar miljöförhållandena under lång tid, till skillnad från momentana vattenprovtagningar. Man kan också dra flera slutsatser kring resultaten såsom siktdjupsförhållande och näringsstatus i vattenmiljön. Frekvensen av arterna är mycket intressant och viktig liksom fördelningen av arter och fördelningen av grupperna undervattensväxter, flytbladsväxter och övervattensväxter.

Vartoftasjön är nästan täckt av den ganska ovanliga växten vattenaloe och av stora kransalger. I sjön finns dock bara undervattensformen av vattenaloe. 23 vattenanknutna växter och 6 typer påträffades. Inga rödlistade arter noterades men en jämn fördelning av arter bidrar till Måttlig status och högt naturvärde.

Grosken är en näringsfattigare sjö med stor artrikedom. 23 arter noterades men färre typer, 5 st. Sjön har en ganska jämn fördelning av undervattensväxter. Gul näckros dominerar och bör helst inte öka i omfattning. Grosken får Hög status och högt naturvärde.

I **Sjötorpasjön** förekommer den sällsynta kransalgen rödsträfs, (*Chara tomentosa*). I den grunda sjön noterades 20 arter av och 6 typer. Hornsärv som gynnas av mycket näring förekommer ymnigt. Tillsammans med vattenpest och gul näckros som också är vanliga utgör de en varningsklocka för att sjön riskerar att bli övergödd. Positivt är att en rödlistad art, uddnate, (*Potamogeton friesii*), finns här i goda bestånd. Sjötorpasjön får Otillfredsställande/Dålig status och måttligt naturvärde.

Härjevidsdammen i Lidan hade ett ganska färgat vatten. Vattendrag ingår normalt inte i metoden men Vattenrådet tyckte det var av stort intresse att se vad huvudfåran av Lidan hade för arter och fördelningar jämfört med sjöarna. 20 arter och endast fyra näringsgynnade typer noterades. Vattenpilört och gul näckros dominerade. Härjevidsdammen får Otillfredsställande, dålig status och lågt naturvärde. Det dåliga betyget beror på att här inte fanns så mycket av undervattensväxter överhuvudtaget.

*** Information från Länsstyrelsen**

Agnetta Christensen hade inte möjlighet att närvara varför ingen information ges idag.